

SAKSFRAMLEGG

Forum: Skate

Møtedato: 17.03.2021

Sak 4/2021 Medfinansieringsordningen – Digdirs foreløpige vurderinger

Behandlingssak

Historikk/bakgrunn

Medfinansieringsordningen ble opprettet i 2016 for å bidra til økt gjennomføring av samfunnsøkonomisk lønnsomme digitaliseringsprosjekter og realisering av gevinster. Ordningen var innrettet mot små og mellomstore digitaliseringsprosjekter. For 2020 ble det vedtatt nye retningslinjer, der målet for ordningen ble utvidet til også å skulle «bidra til å realisere regjeringens digitaliseringsstrategi og mål om effektiv utnyttelse av offentlige ressurser». For 2021 er det kun gjort språklige presiseringer i retningslinjene. Utover disse er retningslinjene uendret. Det betyr at potten er delt i to kategorier:

- 1) Små og mellomstore digitaliseringstiltak
- 2) Tiltak som understøtter digitaliseringsstrategien
 - a. Strategisk prioriterte fellesløsninger
 - b. Tverrgående tiltak

Kravet om gevinstrealisering i form av budsjettkutt, dersom det er netto interne gevinster, gjelder fremdeles. Både for søkervirksomhet og for andre statlige virksomheter.

Det er i 2021 en tilsagnsramme på 189 millioner kroner i medfinansieringsordningen.

Forslag til beslutning:

- Skate AU, på vegne av Skate, er det rådgivende organet i søknadsprosessen for medfinansieringsordningen.
- Digdir løfter saker av strategisk betydning for Medfinansieringsordningen til Skate ved behov

Eventuelt tillegg:

- Skate mener at kriteriene for medfinansieringsordningen bør endres i tråd med Digdirs tidligere råd. Digdir vil formidle Skates råd til KMD.

Presentasjon av saken**Hovedlinjene i foreløpige tildelinger for 2021**

Det vil i mars bli gitt foreløpige tilsagn til prosjekter i både kategori 1 og kategori 2, og oversikt over foreløpige tilsagn vil bli presentert i møtet med Skate. Underveis i prosessen har Digdir presentert prosjektene for Skate AU i et ekstramøte 17. februar. Skate AU ga i møtet innspill til Digdir sin vurdering av hvilke prosjekter som var prioritert inn i kategori 2, om prosjektene er kjente for Skate og om det er prosjekter som går på tvers av Skate sine prioriteringer. Digdir tok med seg innspillene fra møtet i den videre søknadsbehandlingen. Endelige tilsagn blir gitt når søkere leverer forpliktende gevinstrealiseringsplan med frist 8. april 2021.

På grunn av få søknader får vi ikke delt ut hele tilsagnsrammen på 189 millioner kroner for 2021. Det blir derfor lyst ut en ny søknadsrunde med søknadsfrist 2. august 2021.

Arbeidsprosess for medfinansieringsordningen fra og med høsten 2021

Retningslinjene for medfinansieringsordningen gir Digdir anledning til å prioritere tiltak inn og ut av kategori 2 med utgangspunkt i regjeringen og KS sin digitaliseringsstrategi og den tilhørende handlingsplanen. Mandatet til Skate inkluderer oppgaven å «gi råd om sentrale tverrgående strategier,

tiltak og investeringer på IKT-området». Det å gi råd om tilhørighet i kategori i medfinansieringsordningen, krever inngående kunnskap om hvert enkelt prosjekt som har søkt om midler.

Digitaliseringsdirektoratet mener at involvering der Skate AU opptrer på vegne av Skate når det gis råd i søknadsprosessen, er svært konstruktiv og på et tilstrekkelig høyt nivå.

Digitaliseringsdirektoratet anbefaler derfor at Skate AU fremover opptrer på vegne av Skate når det gjelder å komme med råd på prosjektnivå i medfinansieringsordningen. Saker av strategisk betydning for medfinansieringsordningen løftes til Skate ved behov, der Skate involveres for å gi råd til Digdir.

Digdirs erfaringer med retningslinjene

Høsten 2020 gjorde Digdir en intern evaluering av erfaringene med de nye retningslinjene. Oppsummert så vi at kravet om budsjettkutt i andre statlige virksomheter er for strengt, og at konsekvensen er at det er små gevinster som blir hentet ut i statlig sektor. Denne evalueringen ble sendt til KMD og viste til utfordringene med retningslinjene. KMD vil gjennomføre en ekstern evaluering av ordningen. Årets søknadsrunde har gitt Digdir ytterligere innsikt.

Vår erfaring fra to søknadsrunder med nye retningslinjer er at innføring av kravet om gevinstrealisering i andre statlige virksomheter med gevinster over 5 mill. kroner over 10 år, samt at det er første gevinstrealiseringsplan som er førende for budsjettkutt og ikke gevinstrealiseringsplan ved endt prosjektperiode, er spesielt krevende for søkere om medfinansiering. Dette gjenspeiles i søknadsmengden som, sammenlignet med tidligere år, er redusert både i 2020 og i 2021¹. For 2021 kan vi ikke utelukke at covid 19-situasjonen også kan ha medvirket til færre søknader, men vi har ikke konkrete indikasjoner på det.

Forankring av gevinstrealiseringsplan hos andre statlige virksomheter

Det ble i 2020 synlig at prosjekter med store gevinster i staten får problemer med å møte kravene satt i retningslinjene for ordningen. Det er et stort og nesten umulig arbeid for søkervirksomheten å skulle forplikte andre statlige virksomheter på gevinster og budsjettkutt som ofte ligger 3-4 år frem i tid.

Kravet om budsjettkutt fører til at prosjekt av typen fellesløsninger/infrastruktur er vanskelige å gjennomføre innenfor retningslinjene til ordningen. Slike prosjekter gir sjelden kostnadsbesparelser for søkerne, men fører til gevinster hos mange andre statlige virksomheter. Forankring av gevinster med tilhørende budsjettkutt i hele eller store deler av offentlig forvaltning er svært vanskelig å få til i praksis for søkere om medfinansiering. Fellesløsninger som inngår eller skal inngå i felles økosystem for nasjonal digital samhandling og tjenesteutvikling, er en viktig suksessfaktor for å lykkes med digitaliseringsstrategien og de syv livshendelsene. Manglende finansiering av slike prosjekter kan påvirke tempoet i gjennomføringen av digitaliseringsstrategien.

Vridning av type søknader

I søknadsbunken for 2020 observerte vi en vridning i hvilke typer prosjekt som søkte midler i ordningen. I enda større grad enn tidligere ligger de store gevinstene av prosjektene nå hos innbyggere og privat næringsliv. Det er grunn til å tro at dette henger sammen med det utvidede kravet om budsjettreduksjon. Det er ingen prosjekter i 2021 som har gevinster som medfører krav om budsjettkutt i andre statlige virksomheter, og det er for de siste to årene mindre gevinster i statlig sektor enn tidligere.

I 2021 er det bare tre prosjekter som hører til i kategori 2 mot åtte prosjekter i 2020. To av de syv livshendelsene er representert og kun ett prosjekt går under prioritert fellesløsning. I årets

¹ Antall søknader 2019: 20 stk., 2020: 13 stk., 2021: 10 stk.

søknadsbunke er en stor andel kategori 1-prosjekter med 45,4% av totalt omsøkt beløp, noe som etter vår vurdering viser en uheldig lav andel søkere til kategori 2.

Saken vil bli framlagt av Grete Orderud
Saksframlegget er utarbeidet av Digitaliseringsdirektoratet
Oslo, 02.03.21